

ZVON

LEPOZNANSKI LIST S PODOBAMI.

Leto V.

Na Dunaji 13. marcija 1879.

List 6.

Slike iz Italije.

IV.

Na Kómskem jezeru.

Guj, drugi pot že piska
Hlapčeh mogočni stròj,
Na parobrod pritiska
Popotovalcev bròj.

Oj, naglo ven iz mesta,
Poslednji čas je že,
Berž! dolga je še cesta,
A čile so nogé.

Na čolnu sve! — mej gnečo
Serénó na prednjo stran
Palube, pod hladečo
Tam streho: vròč je dan!

Oh! — sládko si počívi,
Saj skupej sve médvé;
Oj, družno se topívi
V čudésa te zemljé!

„Unione“ — zvanje mílo
Vsa polna je ljudí,
Na njej lepó število
Jezikov se glási.

„Ce lac, oh c'est mon faible“! —
„Hermoso, santa fé“! —
„A country admirable“! —
„Wie herrlich Land und See“! —

Veselje! že odplíva
Od mosta parobrod,
Prirodin čar odkriva
Sijajno se povsod.

Da Renskim so podobni
— Nam knjige govóre —
Bregovi ti čarobni,
A da jih prekosé

V nadzémelskej mílini,
V lepoti cvetnih tál,
Kakór v gorá višini,
Kipeči vzduh svetál.

Da v dóbi starodavni
Sloveli daleč so,
Da že Virgilij slavni
Jim hvalo pel glasno.

Bádekerju gré vérá,
Ker zanesljív in zvest
Mož je, a mnogótéra
Bolj vñemlje me povest,

Iz tvojih ust ki teče,
Ki popisuješ Rén,
In skale mu sloveče,
In tek srebrenópén.

In kras bregov izbórni
Omamljajoč oči,
Ki v sliki tukaj vzórni
V krog naju zdaj blestí.

Da v dóbi starodavni
Svet Komski je slovél,
Da je Virgilij slavni
Mu hvale venec plél....

Li kaj ne bi? saj glásno
Probuja petje se,
Kjer stvarstvo divno-krásno
Na sebi pesen je!

In skoraj se vglobíla
Bí v pevski sen še jaz,
Ter v njem se radostíla,
A zazvenél je glas:

„Signori miei, Bellagio“!
In vneti vsi hrumé
Do stolbe na „rivagio“
Najlepše zdaj hité.

Mimó gredé rečéno,
Bellagio, komski raj,
Kraljestvo je zeléno
Ter kralj mu rožni maj.

In „grand Hôtel“ odpira
Dvorane nam svetlé,
„L'hôte petit“ jih razprostira
In mane si roké.

Strežajev rój šepeče:
„Obilo je ljudi,
A letos, oj, nesreče,
Mej njimi Rusov ní!“ —

Lujiza Pesjakova.

Odlični pesniki in pisatelji slovenski.

II.

Dr. Franc Preširen.

(Konec.)

»Toda zmotno bi terdil kedor bi rekel,
da je Preširen brez dela in posebnega
truda prišel do tega osnovnega pravila;
kajti celo pri njem nahaja se nekoliko
verzov, v katerih so besede merjene po na-
rodni ali Vodnikovi pesniški meri. Zdé se
mi dovolj imenitni, da jih tukaj navajam:

Rodú Abrahamóv'ga hčí 1847. 50.
Ker témpelj njih déleč stóji 50.
Júdovska lépa déklica 51.
Al ljúbiš me, Júdovska hčí 51.
Pél je v súznosti želézni
Jeremij žalóst globoko 89.
Slávšine ti júžnih sò janičárji dežél 113.
Dvakrát devétsto tri in trideséto 132.
Ko nékdaj Orfejovih strún glasóve 139.
Dva jézna Kéruba z méčam ognjením 150.
Al tjé, kjer svét Antón Jézusa várje 153.
Pokópál míslí visokoleteče 168. i. t. d.

V besedah, z razpertimi čerkami tis-
kanih, imamo brez dvombe še spomine

na pevsko mero narodnih pesmi; kajti
Preširen meri tukaj: Abrahamóv'ga
— — — — — namesto — — — — —, dé-
leč — — — — — namesto — — — — —, Júdovska
— — — — — namesto — — — — — ali — — — — —
(kar ima res tudi na 50. strani), žalóst
— — — — — namesto — — — — —, júžnih — — — — — na-
mesto — — — — —, dvakrát — — — — — namesto
— — — — —, Orfejovih — — — — — namesto
— — — — — (prav na tisti strani ima Orfeja
— — — — —), z méčam — — — — — namesto — — — — —,
Jézusu — — — — — namesto — — — — —, vi-
sokoleteče — — — — — namesto
— — — — —. Zasel je tako rekoč ne-
vedé v narodno mero.

Utegnil bi kedó vstati ter reči: Zakaj
pa Preširen narodne pesniške mere ni
vvél v umetno pesništvo? Odgovor je
lehák; zato, ker tega storiti ni mogel!
Narodne pesmi zlágajo se po vse dru-

gačnem načelu in pravilu nego umetne. Umetnik zlága pesmi zato, da jih bemo, a narod jih zлага samo zato, da jih poje; brez petja si narod pesmi niti misliti ne more. V petji pa narodni pevec ali na en glas jemlje po dva, tri ali celo štiri zloge, ali en zlog časi tako poteza, da iz njega naredi dva, tri, štiri vokale.

Narod ne pozna jambov in trohajev, daktilov in anapestov, narod se ne briga za enolično, enoobrazno pevsko mero; kolikor zlogov pevec potrebuje, toliko jih jemlje v en verz. Kedor te resnice ne vé, temu se narodne pesmi, ako jih ne sliši peti, nego jih sam záse bere, zdé polne nerednosti, nepravilnosti. A ravno to, kar se nam na prvi pogled zdi neredno, nepravilno, ravno to je njih prava posebnost. Vzglede si blagovoljni bralec poišči pri Stanku Vrazu, Koritku ali v Glasniku; ne morem jih navajati, ker mi nič prostora ne prebiva.

Ravno tako, kakor s pesniško mero, dela narod na videz samooblastno tudi s prigrasom, n. pr.

V senci miza rúmena.

Sedi na stolih góspoda.

Kar pravim, ljubi góspodje. Vodnik, 111.

Matjaž kralj se je óženil.

Alenčico si záročil 122. i. t. d.

V navadni govorici bode narod te z razpertimi čerkami natisnene besede gotovo tako izgovarjal: rumêna, góspôda, góspódje, óženil, záročil. A drugače je v narodni pesmi, katero poje; ondi ti bode ru-me-na, gos-po-da itd., tako vlekel in vlekel, da v istini ne bodeš vedel, kateri zlog ima prigras, in kar je še najbolj čudno: to se bode tvojemu ušesu čisto naravno zdelo! Pravo je tedaj Preširen pogodil, da je, obervivši se od národne, svoje pesni zlágal po ruski in germanski meri.

A ne samo pevske mere, Preširen je osnoval vso vnanjo obliko slovenskemu pesništvu. Kako uboge, kako priproste so umetne ali po narodnih pesnih posnete kitice Vodnikovih pesmi! A zdaj vzemi Preširna v roke! Kako mnogoverstna, umetno doveršena je že oblika njegovim „pesmim“! In v ostalih pesniških izdelkih imaš na izbor in prebitek vsega lepega, kar hrani poetika v svojih predalih. Preširen je prvi pel v moški in ženski asonanci in v nibelunski strofi; Preširen je prvi pel tercine in glose, ottave rime in sonete; Preširen je prvi pel doveršene šestomere, gazele in epigrame; Preširen je prvi pel romance in balade, elegije in satire. S kratka, Preširen je obogatil naše siromaško slovstvo z vsemi glavnimi pesniškimi oblikami, kar jih imajo različna slovstva omikanih narodov. Mej Vodnikovo smertjo in prvim nastopom Preširnovim minulo je samo dobrih deset let, in vendar, kakšna razlika mej obema v mislih, v jeziku, v doveršenih oblikah! Kako majhen je Vodnik poleg Preširna!

V nobedni slovstveni zgodovini mi ni znana doba, da bi prišla takoj za prvimi poskušnjami v pesništvu najumetnejša lirika, doveršena po mislih in obliki. Jedva utihne Vodnik s svojimi priprostimi pesmicami že se oglasi Preširen, pervak slovenskemu pesništvu. Res je, natura non facit saltum, a samo tak genij, kakoršen je bil Preširen, imel je moč v sebi, te prirode zakone preskočiti. In zdi se skoraj človeku, kakor bi bil Preširen sam čutil to svojo vzvišenost nad Vodnika. Zložil je Vodniku v čast in slavo znano pesem „V Arabje pušavi“, se ve da nalašč v Vodnikovi meri. Ako to pesem primerjaš z drugimi Preširnovimi, zdi se ti nekako lahka: najtežja

strofa Vodnikova je njemu samo — pesniška igrača!

A ne smemo misliti, da je Preširen to doveršenost, to popolnost kar tako rekoč — igraje dosegel. Nego poleg svoje prirojene duhovitosti in bistroumnosti učil se je vztrajno ves čas svojega življenja. Korenito je poznal gerško in latinsko, vlaško in francosko, angleško, nemško in slovansko slovstvo in kar je pri družih omikanih narodih našel lepega in posnemanja vrednega, to je kakor pridna bučela prinesel domov v slovensko pesništvo. A ne samo prinesel, nego prestvaril in prerodil je vse v svoji veliki duši, tako da njegova lirika ni samo

umetna, nego ob enem tudi narodna. Kajti še uspešneje nego Vodnik učil se je tudi Preširen od naroda samega, kako in kaj mu je peti. Pridno je zbiral narodne pesmi in da se nam je mnogo najlepših in najdaljših še ohranilo, imamo se zahvaljevati samo njemu in njegovemu prijatelju Smoletu, ki sta jih na svetlo dajala v Čebelici, v Vrazovi in Koritkovi zbirki.

In zategadelj so Preširnovе poezije prava narodna knjiga; njegove poezije prijajo omikanim in priprostim Slovencem in s ponosom in ljubeznijo, s čestjó in slavo imenujemo Preširna ljubljenca slovenskega naroda.

Fr. Levéc.

Mož z mačico.

(Konec.)

Da vas predolgo ne mudim: vsak dan je bil naš Lavrin pri nji in prihajal ni s praznimi rokami. Blagostanje in veselje je bilo prišlo z njim na dom uboge vdove. Prijetno se je zdaj tu živel, dobro jelo in pilo. Sosebno večeri so bili lepi, ko je sedel z njima za mizo pri čaji. Lavrin je bil kmalu čisto domač; žena se je vèdla kakor mati proti sinu in tudi deklica se je bila hitro zvadila z njim. Njena boječnost je bila izginila; govorila je z njim, šalila se in igrala, kakor da bi bila stara znanca. Lavrin je bil ves izpremenjen; zaprašene so mu ležale doma v kotu knjige, ki so mu bile še malo pred edino veselje, skoraj edina družčina. Kaj bi človek sedel in prebiral stare knjige, kaj mu je vsa njihova modrost, zdaj ko mu je prisijalo gorko življenje, ko mu je v mladem serci priklila ljubezen in razkladala po

njem svoja pomladna čuda! Lavrin je bil srečen!

Tò ali pa nobene! Ta misel se je bila sčasom ukoreninila in uterdila v sercu našemu Lavrinu. In zakaj pač ne? Ali ni bila ta deklica prav kakor nalašč zanj vstvarjena? Lepa je bila Flora, in dobrega, nepopačenega serca. Njena odgoja ni bila še prav doveršena, nepopolno je bilo še njeno izobraženje; tem bolje! sam je hotel biti njen učitelj in odgojitelj, da bode naposled vsa njegova, vsa takšna, kakoršno si jo sam želi. Bogastva ni iskal; kedor ne more sam rediti svoje žene in družine svoje, naj se ne ženi, tako je on sodil.

Lepo prihodnjost si je torej obetal, in vse je kazalo, da po pravici. Zveršiti je hotel svoje pravoslavne studije, v tem bode ona dorasla, dozorela; takoj potem ko dobode prvo službo za uradnika kje

na kmetih, bode poroka in hajdi z mlado ženko in ljubo materjo njeno iz hrupnega mesta na deželo, kjer se bode tiho in skromno, a srečno živelo!

Tako je bilo vse dogovorjeno z materjo; žena je bila vesela, z vsem zadovoljna, karkoli je ukrenil Lavrin; boljše sreče ni mogla želeči svoji hčeri in sebi. Z deklico kaj takega ni bilo treba govoriti, vse to se je umelo samo ob sebi.

Kako srečen je bil, da je mogel že zdaj kaj storiti za svojo nevesto in njeno mater! Najel jima je prijetno stanovanje v mali hišici sredi verta, oskerbél jima je lepših oblačil in sploh vse, česar je treba za prijetno, brezskerbno življenje. Vsako popoldne je k njima zahajal, v prijazno hišico na vertu. Tu je bilo najprej podučevanje. Flora se je lahko in tudi precej rada učila; učitelj je bil zadovoljen s svojo učenko. Potem so skupaj večerjali.

Nekaj je Lavrina pač malo vznemirjalo in skerbelo: podučeval je dobro in uspešno ali sam se ni učil. Čudno se je bil izpremenil. Zdaj ga ni kakor prej veselilo v svoji tihi sobici mirno pri knjigah sedeti. In če je kedaj samega sebe prisilil in vzel knjigo v roko, uhajale so mu misli iz samotne sobe in rojile okrog prijetne vertne hišice kakor čebele po cvetoči lipi. Vendar tolažil se je: naj bode, naj se duh malo odpočije in okrepcá, saj se tako ne mudí. Tudi premoženje se mu je malo prehitro tajalo; ali kaj je hotel? skrbeti je bilo treba za mater in hčer, kakor do sedaj. Zdelo se mu je pač, da bi se lahko malo bolje gospodarilo, da bi tega in tega ne bilo tako treba: pogosto se je hodilo v gledišče in na druge veselice, to bi se lahko malo opustilo; treba bode govoriti z ženo. Res je časi poskusil: začel je hvaliti in

povzdigovati skromno življenje, tihe domače veselice, priprostost v obleki in hrani. Todá žena ni umela, ali pa n hotela umeti, kam meri njegovo namigovanje. Zdelo se mu je časi, da je žena vendar malo preveč lahkkih misli; da se z njim ne véde več prav kakor mati s svojim sinom. Čutil je celo časi da se je nekoliko ohladila proti njemu, da je zdaj pa zdaj imela svojo voljo, dà, svojo termo. S kratka: spoznal je slednjič, da se vse njeno mišljenje ne strinja z njegovim. To mu je bilo bridko spoznanje.

Todá kaj mati? saj je imel vendar hčer na svoji strani. Flora je mislila kakor on; v pogovorih ni nikoli potegnila sè svojo materjo, kar bi bila gotovo, ako bi bila njenega mnenja. Res je tudi ona rada hodila na veselice, veliko veselje imela do lepe obleke, ali kedó bi kaj takega zameril mlademu dekletu! Kader bode postala žena, gospodinja, minilo jo bode vse to veselje. Tedaj se mu tudi ne bode bati materinega vpliva; sklenil je bil, da jo hoče, ako že ne bode drugače, čisto ločiti od svoje matere. Tako se je tolažil.

Ali dan je mineval za dnevom, za mesecem mesec; bilo je že skoraj leto dni, odkar se je bil z njima seznanil. Njegova skerb je rasla; veselje do knjig ni hotelo priti; njegova imovina je bila že na malem. Zdaj mu je začelo svitati v glavi, da ni prav ravnal, da je skrajni čas ujunačiti se in drugače začeti, predno bode prepozno. Napoti se k njima s trdnim sklepom, da hoče odločno govoriti.

Bilo je lepo pomladno popoldne, ko je Lavrin, s temnimi mislimi v glavi, šel proti hišici. Ko se ji približa, pozdravi ga glasen smeh z verta, ki je bil ves

v cvetji. Vesela družba je bila na vertu; njena govorica z glasnim tičjim petjem mu je donela na uho, ko je stopal na vert. Vsakemu drugemu bi bili ti glasovi gotovo prijetno doneli, samo njemu ne, ravno zdaj ne!

Neka znanka sê svojo hčerjo je bila prišla obiskat svojo staro prijateljico. Lavrin je bil prijazno sprejet, vendar se mu je zdelo, da jim ni ravno veselja povišal sê svojim prihodom. Najraje bi se bil kar obrnil in šel, a prisiljen je bil prisesti k njim in udeležiti se njih pogovora. Govoril je malo, samo kolikor je moral, da se mu ni mogla nepriljudnost očitati. Veselilo ga ni kar so govorile ženske med sabo; tolikanj bolj pa Florino mater, tako vnête, tako navdušene je ni bil prej nikoli videl. Govorilo se je o gledišči: njene znanke hči se je izučevala za igralko. Dobila je bila mesto na nekem gledišči precej zadnje verste — od tod veselje!

Ko se je večerilo, poslovi se znanka in njena hči. Zdaj je bilo treba govoriti; ali kako neugodna je bila ta prilika! Težko je bilo začeti.

V tej zadregi pride Lavrinu pomoč, odkodar se je ni nadejal; govoriti mu ni bilo treba ta večer, ne pozneje. Ko so bili sami, reče mu Florina mati:

„Káko srečo ima tá Hermina! Saj ni tako lepa, in tudi ne nadarjena tako, da bi se mogla primerjati z našo Floro; ali vêsti se zna z moškimi, to je! Kaj hoče brez tega dandanašnji dekle brez premoženja, bodi si še tako lepa, še tako izobražena. Sedanji moški svet ne mara sezati v germovje po skromno, blago dišečo vijolico. Ali ni res tako, gospod Lavrin?“

Lavrin se ni bil nadejal takega vprašanja; vedel ni, kaj mu je bilo nepri-

jetnije: té besede ali glas, s katerim so bile govorjene. Slednjič ji vendar mirno in hladno odgovori:

„Vam se zdi to sreča, meni ne, in upam, da Flori tudi ne.“

Pri teh besedah pogleda deklico, ki je zraven stala s cvetom v roki, kateremu je pulila peresce za perescem. Nadejal se je, da mu bode priterdila, a motil se je. Deklica se ni ganila in vendar ni bilo moči misliti, da ni čula, kaj se govori, ali da ga ni umela, kaj hoče.

To je Lavrina v serce zbolelo, vendar je mirno nadaljeval:

„Naravnost vam moram reči, da je meni nedoumno, kako more poštena mati svoji pošteni hčeri dovoliti ali celo prigovarjati, da naj gre za igralko. Take žene jaz ne morem spoštovati, njeno hčer milujem.“

Nato mu žena odgovori precej neprijazno:

„Vi ste starokopitnež, gospod Lavrin; Ko bi svi možje mislili, kakor vi, kako dolgočasen bi bil svet! Kaj ne, Flora?“ Deklica je molčala!

Užaljen odgovori Lavrin na mestu nje, in to z bridkim glasom:

„Ako res mislite kakor govorite, gospa, zmožni bi bili tudi sami kaj takega storiti.“

„Gotovo!“ odgovori mu žena odločno. „Uboga Flora!“ zdihne Lavrin.

In kaj na to plemenita žena?

„Nič uboga! Ne milujte je, gospod; Flora ni več uboga, kakor je bila. Ker je že prilika tako nanescila, naj naravnost z vami govorim; kaj bi vam dalje prikrivala resnico! Zvedeti jo morate prej ali slej, gospod Lavrin! Mnogo ste storili zame in za mojo hčer; najina hvaležnost vam je gotova. Ali okolnosti so se izpremenile. Vi ste blag mož, radi imate

mojo Floro, zato ne bodete ovirali njene sreče. Da, Flora je zdaj srečna. Zgodilo se je, kar sem tolikanj želela. Flora je našla blagodušnega in bogatega moža, kateri jo zna ceniti po njeni pravi vrednosti in hoče skerbeti zanjo. Spoznal je njeno nadarjenost za gledišče in prevzel je skerb za njeno izobražanje, za njeno prihodnost. Saj to ste menda že sami sprevideli, gospod Lavrin, da Flora ni za vas, da bi ne bili srečni z njo, in ona bi ne mogla biti srečna z vami. Pozabimo torej, kar je bilo, treba ni, da se ločimo, lahko ostanete še naš prijatelj⁶.

Nato mu hoče podati roko.

Lavrin se v svetem serdu oberne od nje. Kakor okamenel stoji molče nekaj časa; strašne, črne misli so se mu podile po razgreti glavi. Slednjič se oberne proti deklici, ki je v stran obrenena igrala se s cvetočo mladiko bližnjega germa:

„Flora, govóri! Reci, da ni res, kar mati govori; reci vsaj, da se je vse to godilo brez tvojega privoljenja; reci, da te tvoja mati prodaja; a ti se ne daš prodati! Bézi, kakor plaha serna pred volkom, bézi pred ženo, katera se imenuje tvojo mater; pribeži v mojo brambo, v moje naročje, Flora⁶?“

Zastonj je klícal, zastonj razprostiral proti njej svoje roke. Deklica zvija in zvija mladiko, da jo uterga; potem seže z roko čez oči, a besede ne izpregovori, ne oberne se proti njemu.

Vsega je bilo konec. Jaz — Lavrin se oberne in otide. —

Kaj bi vam še pravil? Kedó je bil Lavrin, to ste pač že uganili. Ves tisti večer — še drugi dan ves sem čakal in mislil: zdaj, zdaj pride; nemogoče je, da bi ne prišla skesana v tvoje naročje.

Nisem je več videl, ne žene katera se je imenovala njeno mater. Slišal sem namreč pozneje, da je bila ta žena samo teta njena.

To bi bil lahko že prej zvedel, in tudi mnogo družega o njej, kar bi mi bilo morda oči odperlo, ali gluh sem bil in slep. Moralo je pač tako biti.

Nato sem zbolel, nesli so me v bolnišnico, kjer sem ozdravel čez nekaj tednov. — Naj bode! Živeti časi ni prav prijetno, ali kaj se hoče? Ukloniti se je treba višji volji, katera nam nedoumno, neizprosno vlada nad nami. —

Veselje do knjig se mi ni vernilo; zamujeno je zamujeno, vsaka stvar ima svoj čas. Nekedaj sem za kratek čas nekaj slikaril; s tem si zdaj kruha služim. V tej le tovarni zraven imam že več let službo, da slikam na porcelan; pripeti se vam lahko, da jeste s krožnika, ki ga je, menda ne preokorno, oslikala moja roka⁶.

„In Flora⁶?“ vprašam jaz.

Mož nekaj časa molči, potem reče z nekako čudno votlim glasom:

„Suh list na veji, veter popihne, lista ni! Ovenela, pala, izginila; izgubljena, pozabljena! — Tako: zdaj ste slišali mojo zgodovino; nič kaj posebnega, saj sem vam rekel. Če se hočete kaj učiti iz moje povesti, nauk iz nje si lahko sami posnamete; tolmačenja tu ni treba. Ali jaz ne verjamem, da bi vam kaj koristil ta nauk. Kedor se hoče naučiti plavanja, mora v vódo. Bog vam daj srečo! — Zdaj pa plačajmo in pojmo; kaj ne da, Belka moja? Ti si že zaspala in tudi meni je potreba pokoja⁶.“

Tako sva se razšla. Meni se zdi, da je bil dober človek ta „mož z mačico⁶.“

B. M.

Soror Pija.

Noveleta, spisal Emil Leon.

Die Welt ist so gross —
Leicht kann sich verbergen
Ein glückloses Weib.

Ada Christen.

Gospá! nekedaj, ko sem sedel vam na cvetoči strani, izrekli ste terde besede, da je ljubezen, ista ljubezen, o kateri se bere v romanih, novelah in drugih poetičnih izdelkih, le prazna domisljija.

Pristavili ste še terdeje besede, da me čakajo bridke prevare, ako svoje vere v tako „sveto“ ljubezen ne opustim ter svojega serca občutkov ne privodim na bolj prozaična tla.

Krog naju se je tedaj strastno plesalo, in našega mesta najkrasnejše ženstvo se je v burni sreči zibalo po svetlem parketu. Naštevali ste mi tudi vse zaljubljene in zaročene, ter konečno s hudobnim smehom vprašali:

„Katera izmed teh vseh bi pač umerla od žalosti, ali vsaj stopila v samostan, ako bi ji „zvestega zaročenca“ hipoma smert pobrala?“

Molčal sem, a vi ste sami odgovorili:

„Ne ena!“

Kmaló po onem večeru sem dobil v roke dnevnik samostanske odgojenke, in tu vam podajam nekoliko listov njegovih.

Namen mi ni, vam vsiljevati uzornejša prepričanja o ljubezni — ali branje tega priprostega dnevnika mi je sila tolažilno, celo tolažilno in dejal sem si, da se vaše besede morda vendar le ne opirajo na življenje, kakor je v istini.

I.

Pervi dan. Pred dobrim tednom je moj varuh, ali bolje varuh mojega premoženja, bistrourni gospod Andrej Sodar pozno popoldné prišel v mojo sobo, ter me s tridesetletnim, pustim svojim obrazom kiseló povprašal, kako to, da ničesar ne delam? Takoj sem mu počasi, suhotno in mirno odgovorila, da se mi delati ne ljubi. Odgovor letá ga je razserdil — in prav je bilo tako. Potem pa mi je dejal, da taka zapuščena sirota kakor jaz, kateri so pomerli roditelji, katera živi le po svoji glavi, katera nima druge skerbi, nego da bi se vsak teden v nova, draga ali smešna oblačila zavijala in za katero razen njega — Andreja Sodarja — vse sorodništvo maralo ni, da taka sirota je reva in pred Bogom in pred ljudmi milovanja vredna, vsega vsmiljenja potrebna. Tako pa mi je pošteni moj varuh govoril skoraj vsak dan, in legala bi, ako bi terdila, da so mi njegove besede sezale do serca. Prav nikedar!

Ali tudi po teh besedah še ni odsel. Začel mi je z globokimi zdihljaji naštevati, koliko sem podedovala po svojih roditeljih, koliko da mi je on pridobil in prihranil, in koliko sem lahkomišljeno za ničemurne in smešne reči izdala in zapravila! Konečno pa je tudi danes prišel do navadnega sklepa, da je tak varuh kakor on revež, in da so križi in težave paziti na tako varovanko!

Pri tem tarnanju pa je Andrej Sodar zvijal dolgi svoj vrat, kakor da bi mu bila pri jedi velika kost obtičala v gerlu,

Čertomir in Bogomila.

katere sedaj pogoltniti ni mogel. Nekaj časa je hodil potem po sobi, ter mi naпослед boječe povedal, da je sklenil me za pol leta poslati — v samostan. Boječe mi je to povedal — dà, v istini, ker toliko sem ga na svojo osebo že privadila, da se me boji!

V samostan? Čemu ne? Doma sem se tako vedno dolgočasila — a v samostanu ima sedemnajstletno deklé vedno obilo družčine. Bila sem torej takoj pripravljena vzeti slovo od doma — in sedaj sem že tu v samostana svetih zidovih.

Danes zjutraj sem prišla pod nadzorstvom svojega varuha Andreja Sodarja. Na železnici je ta skupuh vzel „kupé“ tretjega razreda in v samostanu me je takoj oddal, da me ni bilo treba po mestu voditi, ker je vedel, da bi mi moral sicer kaj kupiti (ta nesrečni skupuh)! Resnično! ne mala tolažba mi je, da ostanem tu pol leta, in da ta čas pustega svojega varuha Andreja Sodarja, ne bodem morala gledati in poslušati.

Ali sedaj bodi gospod Andrej Sodar pozabljen, in pisala bodem samo o samostanu!

Komaj sem se bila oddahnila od prvih občutkov, že so me poklicali k „prečestiti materi“ v tisto imenitno „malo sobo“. Mati prečestita pa me je prijazno sprejela, dejala mi belo svojo roko na čelo, pogladila mi z njo lice ter dejala, da je bila ona nekedaj tudi tako mlada in cvetočega lica, kakor sem jaz sedaj. In zdelo se mi je, da je mati prečestita lahko zdihnila tedaj. Istina pa je, da je mrtvi svoj pogled obrnila proti oknu, kjer se je videlo na terg in na solnčno obsejane mestne hiše.

V celici pa je bila pričujoča mater Kordula, in je tedaj rujave svoje oči

vperla v me in rekla zaničljivo: „Mladost, mati prečestita? Pač malo je vredna“!

Mater Kordula je lahko tako govorila, z velim obrazom in sè svojim velikim, močno zakrivljenim nosom! Ali jaz? In mati prečestita, katera je še sedaj imela tako nežen obrazek in očesi modro-globoki?

„Mater Kordula! nama je mladost prošla in nespametno je govoriti o njeni vrednosti“!

In rahlo, morda žalostno se je smijala mati prečestita. Potem pa mi je ukazala, da naj grem molit na kor, ker v tem svetem samostanu je tak običaj, da vsaka novoprišla učenka z molitvijo stopi v prostore njegove. Poljubila sem ji roko in odšla.

Stopala sem potem po visokem hodu, iz katerega se je med stebri videlo na samostanski vert. Ondi pa so se tedaj po stezah sprehajale samostanske učenke.

Na koru pa sem sedla v klop ter zerla globoko v cerkvene prostore. Solnce je sijalo in svoje žarke pošiljalo v sveti hram, da so se lesketali zlati oltarji ter se spreminjala pisana cerkvena okna. Vladala je tu tihota, tista sveta tihota, katera se vsili tudi v serce, da pozabi vse posvetno in da se duh kakor nebeški angelj povzdigne proti večnemu nebu.

Zakrila sem si z rokama obraz ter molila za vse, molila še celo za svojega varuha, skopega Andreja Sodarja.

Ko pa sem zopet povzdignila obraz — stala je pri vhodu na kor mlada nuna in moje oči so se vjele z njenimi in že tedaj se je zlila moja duša v njeno.

Bila je soror Pija! Pristopila je k meni, položila mi roko na lice, potem pa tiho sedla v klop za mano ter se zamislila v molitev.

Jaz pa sem kmalo odšla, ali soror Pija je še ostala in molila.

Drugi dan. Že včeraj zvečer sem se seznanila s svojimi družicami, samostanskimi učenkami. Prijateljstvo je bilo takoj skleneno in v njihovi sredi sem sedela in morala na stotero vprašanj odgovarjati.

Marija del Vito, enajstletna Dalmatinka, pa se mi je naslonila v naročje ter mi povedala, da me ima že sedaj rada in da jo moram že danes k postelji peljati, ter ji pred spanjem križ narediti čez čelo in usta. In tako sem morala storiti ter spraviti malo revico v spanje.

Ko sem pa hotela sama zaspati, oglasila se je moja soseda v spalnici ter pričela govoriti in klepetati, da ni hotelo biti konca. Pravila mi je, koliko imajo doma premoženja, da ima bratranca, kateri ji silno ugaja; da ga bode morda še vzela, če ji to mama dovoli in ako bo imel toliko in toliko tisoč goldinarjev. Potem pa se je povernila v samostan ter mi skrivnostno pravila, da je ta in ta največa obrekovalka, da za to in to ne mara, ker ima tako svetle oči kakor sova po noči; in končno, da je sedaj „zaljubljena“ v mater Stanislajo, kateri vsako jutro prinaša iz verta dišečega cvetja.

Tedaj pa sem zvedela za nedolžno pregreho, da je skoraj vsaka samostanska učenka zaljubljena, zaljubljena v eno izmed nun, kateri prinaša vsako jutro vertnega cvetja. Flora pa mi je povedala, da je to sicer greh in da se mati prečestita celo serdi, ako se zve kaj takega — a pristavila je tudi, da se ta pregreha pri izpovedi ne šteje v zlo in da se za njo odveza prav lahko dobi.

Ko pa je zgovorna Flora utihnila, stopila mi je pred dušo soror Pija in njena podoba. A vedela sem takoj, da se bodem zaljubila le v soror Pijo, ako bi se ravno morala vneti za nuno.

Danes zjutraj pa sem rano vstala in hitela na vert, in ondi natergala rosnega cvetja. Tergaje mokre glavice pa sem vedno mislila na soror Pijo. In nabrala se mi je velika, pisana kita in z njo sem odšla v samostan. Na hodu pa mi je v istini prišla Pija nasproti in nebeske svoje oči je vperla v moje lice, potem pa se ozerla tudi na moje cvetje. Meni je šinila kri v lice in dejala sem ponižno:

„Soror Pija, ali vam smem ponuditi to-le cvetje?“

Volno se je zasmijala, vzela mi cvetje ter pritiskala obrazek svoj v mokro krilo njegovo. Tedaj pa je spregovoril nekdo za nama:

„Soror Pija, videti je, da skerbno nastavljate mreže občeudevalkam svojim!“

Bila je mater Kordula. Jaz pa sem se silno raztogotila in to mater Kordulo s tistim velikim nosom bi bila lahko-dušno nataknila na oster drog, kakor natakne srakoper kobilico na bodeč tern. In še potem bi se mi ne bila čisto nič smilila! Ali Pija mi je dejala z mehkim glasom, da naj grem v sobo — ali moje cvetje je pa vendar obderžala.

Poznejši pristavek. Ali zgodilo se je tako, kakor se je moralo zgoditi. Soror Pija me je sprejela v svoje prijateljstvo in jaz sem ji vsako jutro smela prinesiti iz verta rosnega cvetja.

Mati prečestita pa je hotela vedeti, da je to pregrešno — a Soror Pija me je vendar le rada imela!

(Dalje prih.)

Spomini s pota.

(Dalje.)

Se slabše se je gajalo hervaškemu narodu v vojaški Krajini, ki je popolnoma pala pod korporalsko paljco in pod neko osobito nemščino z hervaškim naglasom (štokavskega narečja). Vse kar je nosilo cesarsko kapico, govorilo je v tej „Befehlssprachi“, katera pa zdaj odмира, izvirno jo čuješ le še iz ust starih penzionircev, kedar so „med sebo“. V narodu živi na stotine smešnic iz te dobe. Toda brez tega klasičnega jezika se „bruder gränzer“ ni mogel speti niti do prve stopinje na vojaških častnih gredéh, namreč do „frajta“. Šole po granici niso poznavele večega ponosa, nego odgojevati dobre „kompagnie-schreibere“, ki so pisali kakor pravi krasopisci.

Edino vtočišče našel je narodni jezik v cerkvi, onde se je smela glasiti hervaška beseda, toda ne iz kacega višega namena ali iz kake posebne ljubezni do naroda, kakor bi morebiti kedó mislil, temveč samo zato, ker se z narodom drugače ni dalo govoriti. Slovanskim cerkvenim obredom in popom glagolašem, ki so se po nekaterih krajih, zlasti v Primorji, dosti dolgo vzdržali, bili so tudi hervaški cerkveni dostojanstveniki vedno neprijazni. Da je uradni cerkveni jezik bil tudi latinski, mi niti ne treba omenjati.

Vsacemu hode torej doumno, da se na taci h tleh cvet domače knjige ni mogel veselo razvijati. Razen kalendarjev, molitvenikov in nekaterih drugih bogoljubnih knjig ni se pisalo skoro nič. Leta 1818. izdal je Mihanović vabilo na naročbo „Ilirskega Oglasnika“, ki bi imel izhajati dvakrat na teden. Toda tega

časopisa nobena številka ni ugledala belega dne, ker se niso oglasili potrebni naročniki. To najboljše osvitljuje ono žalostno dobo.

Na pustem literarnem nebu migljale so zvezde samice: Relković, Domin, Lovrenčić, Mikloušić, Berlić in Kristianović.

V to mertvilo pade leta 1833. kakor svitel meteor Ljudevit Gaj.

Kakor suhega mladoletja po blagodejnem gorkem dežji berzo zazeleni grič in log in se sadno drevje osuje cvetjem, tako se je s prihodom Gajevim v Zagrebu obudilo narodno življenje. V mlademu možu — imel je takrat stoperv štiri in dvajset let — gorelo je najplemenitiše rodoljubje živim plamenom, katerega je podnetil Ivan Kollar, slavni pesnik in oče slovanske vzajemnosti. Gaj je prišel v Zagreb z odločno voljo dramiti svoj narod iz pogubnega sna ter v njem zbuhati omertvelo samosvest. In to se mu je posrečilo čuda hitro. Njegova simpatična oseba, njegovo živo oko, njegovo ljubko lice, njegov zvoneči glas, njegova razgovorna in mila, v serce segajoča poetična beseda očarala je vsacega, a mnogega tudi pridobila. Kmalu je zbral okoli sebe lep venec najboljih mož, vse misleče glave, vsa plemenita serca nagibala so se njemu. Najbolje pa je prijal njegov nauk mladini, ki se je vsa oklenila Gajeve zastave, oklenila se onim žarom in onim vzletom, ki je samo pri njej mogoč. Že leta 1835. začel je Gaj izdajati: „Novine Horvatske“, za katere si je osobno pri cesarji Franci I. izprosil dovoljenje, kolikor so se temu upirali Madjari. Te novine so bile pisane

v narečji kajkavskem in starim do tedaj navadnim pravopisom. Toda že drugoga leta spremenil jim je naslov v „novine ilirske“, v katerih se je kajkavščina morala umakniti štokavščini, ki je na jugu najbolj razširjena, in stari okorni pravopis zamenil je s českim, nekoliko popravljenim. Posebnega pomena bila je njegova „Danica ilirska“, list lepoznavski, ki je imel sodelavce po vsem širnem jugu, kajti valovi, vzburkani v Zagrebu, zapljuskali so daleč v pokrajine dalmatinske, serbske in slovenske.

Poleg drugoga imela je tudi hvale vredni namen seznaniti Hervate z drugimi slovanskimi narodi in njihovim slovstvom. V tem se je seosebno mnogo trudil odvetnik, pozneje profesor Babukić, Gajev prvi doglavnik in — akoprem samouk — največi tedišnji učenjak in poznavatelj samoraslega narodovega jezika.

Najkrepkejša in najizdatniša zavéznica Gajeva pa je bila: pesem, rodoljubna in domorodna pesem. Ves ilirski pokret je bil nekako mladeniški, pogumen, vznesen in poetičen. Ni se torej čuditi, da je rodil mnoge pesnike, ki so poleg drugega rodoljubnega posla po svojih močéh krepko natezali domoljubno liro. Vukotinović, Kukuljević, Demeter, Mihanović

(Dalje prih.)

in dr. so te dobe pesniki, ki so v Livadiću (Wiesner), Rusanu, Lisinskemu svojim umotvorom našli razumne skladatelje. Vse je pevalo, povsod so odzvanjale domorodne pesme, ki so se — zlasti po dijakih — neverjetno hitro širile po deželi. Verstniki Gajevi še zdaj radi pripovedujejo, kako so užigale tedišnji rod pesme kot na pr.: Gdje je slavška domovina; Dusi, koji rod svoj ljube; Oj Iliri! jošte živi; Prostim zrakom ptica leti i. t. d., pesme, ki so dandenes skoro že pozabljene.

Tudi v društvenem in javnem življenji začele so poganjati nove kali. Po mestih in tergih osnovala so se narodne čitalnice; rodoljubni prostovoljci predstavljali so gledališčne igre, v Zagrebu so se celó vspeli do narodne opere; knjige so se tiskale v večem številu, seosebno posle, ko je Gaj ustanovil svojo tiskarnico in se je zagrebska čitalnica prelevila v „ilirsko matico“. Oživele so tudi županijske skupščine, ker so Ilirci va-nje prenesli boj za svojo narodnost in celó sabor se ni mogel popolnoma odtegniti novemu gibanju, zlasti ker so Madjari zmerom brezobzirnejše gazili hervaško samosvojnost.

Fr. Poljanec.

Za zimski večer pri peči.

(Konec.)

Zlasti če bo ilustrovan in bo tudi slike gori pošiljal, ker slikarji bodo z metlami risali in jih v sode pomakali. Požrešni naročniki bodo res to, a slabo se to podjetje ne bo obnašalo nikakor, ker

bo tudi plača po tem in berž ko ne v zlatu.

Če imajo gori hiše v tri nadstropja in so v primeri z velikostjo solnca tako visoke, ko naše, segale bi s kapom Tri-

glavu do temena. Za zemljana bi bila hoja v tretje nadstropje potovanje dveh dni. Mount-Evrest, naša najvišja gora, pri nas 27.000 čevljev visoka, meri na solncu 130 milj in po 1000 čevljev visoki hrasti in smereke rasto ob njegovih rebrih. Na solncu je dan $25\frac{1}{2}$ naših dni dolg, in srednjo starost cenimo pri nas na 33 let. Če se po naše šteje, dosežajo solnčani čez 1000 let visoko srednjo starost in najstarejši doživé 3000 let in čez.

Kedor je vaju prejšnjemu, potem pa misliti, dejal bi kmalo: Na solncu se živi ko v nebesih in škoda, da je tako daleč do tja. Mi pa rečemo, da na solncu ne bomo posebno dobro izhajali, in opomniti hočemo samo na eno stvar. Ker je solnce toliko večje kot zemlja, vleče tudi s toliko večjo močjo svoje reči nase, ki so 28krat težje kakor na zemlji; en kilo na zemlji tehtal bi na solnce prinešen 28 kilo. Naši paglavci bi se iz šole domov gredoč ne mogli lučati s tolicimi kepami, ko na zemlji, saj bi jih komaj od tal pridvignili in pobili bi se z njimi mej seboj. Sicer pa bi se jim tudi ne ljubilo, ker paziti bi bilo treba, kako noge stavijo. Stopati bi smeli s svojimi 28krat težjimi nogami le prav na lažno, sicer bi si jih pri prvem koraku podrobili. Teči bi že nikakor ne bilo moči, noge in ves život, s kratka ves človek bi bil 28krat težji, nego je tu doli na zemlji. Kakor bi imel človek cente okoli nog ovite, tako bi se mu zdelo. Kedor tu doli še tri cente vzdigne, zmogel bi gori še deset funtov, z večjo težjo pa bi že imel križe in te-

žave; petnajst funtov bi se nikakor premakniti ne dalo, ker tehtali bi štiri cente 20 funtov. Kedor bi se hotel s svojim konjičem, ki ga je s zemlje gori na solnce zvedel, na sprehod peljati, uboga para bi ga z najboljšo konjsko voljo z mesta ne premaknila, ker naloženo bi bilo na vozu 30—40 centov, po tem, kakor bi mož bil, ali veterinjak, ali pa stare mesarske rodovine, z mesarskimi pleči in takim sedalom. Ko že o mesarji govorimo, naj bode še rečeno, da bi po pobotanem kupu kmetu ne smel ob dlan počiti; odbil bi mu roko, da bi se tal prijel. Na zemlji se ve da to razbijanje ni nevarno, da si tudi je človek rajši priča, ko zraven prizadet. Praseta so gori primeroma mnogo večja, in v svinjske pleče bi se moralo nekaj parov konj vpreči, da bi ga z mesta pretegnili, in červ v plečetu bil bi kakor naše belouške. Bog varuj, da bi sela na zemljana solnčna muha, 112krat večja kot naše muhe in pri tej velikosti 28krat težja, kakor bi bila tu doli pri nas. Sterla bi ga in k tlom pritiskala, da bi bil tenak, ko list papirja.

Zbog té teže bi gori celó po konci hoditi ne mogli in vsa naša drevesa bi se po tleh zvijala, ali se solnčnega drevja ovijala, kakor berlín ali srebrat; sicer pa solnčanje tega ne čutijo, sebi se zdé lahki, kakor mi sebi, in njihove rastline rastó tako kvišku, kakor pri nas, razloček je le ta, da so toli in tolikrat višja.

In še en sicer! — Sicer pa je za en zimski večer dovolj in — lahko noč, sosedge!

Ivan z Verha.

Vadnica.

6.

J. Š—c. (prej U. J.) Z nova poslani tri pesmi nam pričajo, da se nismo motili v sodbi, katero smo v prejšnji številki izrekli o mladem pesniku. Zdi se nam zdaj še bolj, da se Slovencem obeta nova pesniška moč. Z radostjo jo pozdravljamo in z željo, naj nam strupena slana ne zamori nadepolnega cveta, da se plemenit sad iz njega rodi o svojem času. So-sebno prva pesem: „Na mostu nas je prav razveselila. Vredna je, da jo vso sem postavimo, naj Zvonovi bralci sami sodijo.

Na mostu.

Ko vračala sem se domú
In péla sem glasno,
Popotnik je na móstu stal
In gledal je v vodó.

Oko mu bilo je mokró
In lep obraz temán.
Kaj mislil je popotni mož,
Mož žalosten, neznan?

Približam se otožnemu.
Poprašam ga skerbnó,
Kaj sêrce mu teži mladó,
Kaj mu je tak hudó?

„Pri nas sêrcá so dobrega
Popotnemu ljudjé.
Le z manoj pojdi, mož neznan,
Ker noč se bliža že“!

Zbudi se mož iz svojih sanj,
Pogléda me svetló,
Zjasni se lice mu mladó
In reče mi mehko:

„Kaj nočna tmina, kaj ljudjé,
To mene ne skerbí;
Noč se mi zjásni, kjer bliščé
Le tvoje mi oči“!

Zavérnem koj ga jaz ostró,
V obráz mi lije kri —
Poprime on spet pálico
In dalje se spustí.

Jaz vsak večér k potoku grém,
Ko se žari nebó.
Postanem ondi tiha vsa
In z mosta grém v vodó.

Podprem si ličece bledó,
Okó se mi solzí;
In potok vidi té solzé
In dalje mi hiti.

„Povej neznanemu možú,
Da vse mu odpustim;
Da ljubi moje ga sêrcé,
Da sreče mu želim“!

„In kakor ti ne verneš se,
Ki dalje le bežiš,
Pozdrava mi njegovega
Nikdár ne sporočiš“!

To je ljubeznjiva baladica one verste, v katero spada n. pr. Goethejeva: Die Spinnerin.

Als ich still und ruhig spann,
Ohne nur zu stocken;
Trat ein schöner junger Mann
Nahe mir zum Rocken.

Uredniku tega lista ni bilo do zdaj še poslanih mnogo pesmi, da bi se tako prijetno, tako gladko brale. Tu se čuti prava pesniška žila. Oblika je zares poetična; da ni čisto brez napak, to nima mnogo v sebi. Omenimo jih samo nekaj. Pozorni bralec je gotovo eno takoj zapazil: rima na ó se prevečkrat ponavlja, glasno — vodó; skerbnó — hudó; svetló — mehkó; nebó — vodó; enako tudi na i: skerbí — oči; kri — spustí; solzí — hiti. Tu bi bilo želeli več mnogoverstnosti in tudi krepkejših moških rim. Ista rima naj se praviloma ne rabi prej, dokler ni bralec prva že iz spomina. — „Ko vračala sem se domú“, tu bi bilo dobro, ako bi se povedalo: odkód se je vračala, n. pr. s polja, ali kaj enacega. Bralec je strašno radoveden, zlasti kar se tiče lepega dekleta. — „Kaj mislil je popotni mož, Mož žalosten, neznan. Ta pridevnik „neznan“ ni na svojem mestu. — „Kaj nočna tmina, kaj ljudjé, To mene ne skerbí“, odgovarja mož deklici. To se more samo tako umeti: jaz se ne bojim noči in ljudi, a beseda

„ljudjé“ tu ne more imeti tega pomena; odnaša se na to, kar mu je rekla deklica: „Pri nas sercé so dobrega. Popotnemu ljudjé.“

Toda vse to so same malosti, katere se dajo lahko popraviti. A v ravno navedenih besedah tiči že glavna, bistvena napaka. Vsa prikazen tega popotnega moža je nejasna. V kaki razmeri naj si ga mislimo z deklico? Ona ga ne pozna, to je gotovo; kako pa on, ali jo pozna? Po besedah njegovih: „Noč se mi zjasni, kjer blišče — Letvoje mi oči“, mislil bi človek, da mladenič nosi že dolgo časa kakor vitez Toggenburg skrivaj v svojem sercu njeno podobo, a da ni imel prej poguma bližati se ji in razodeli svoje ljubezni, dokler ga ni tako miloserčno sama ogovorila. A s tem se ne strinja prav to, kar je prej rečeno, da je mladi mož „popotnik“, „mož neznan“; iz njenega kraja torej ne more biti. Ali si ga pa imamo morebiti misliti tako nekako, kakor jo Hans Heiling v Marschnerjevi operi ali Wagnerjev „Fliegender Holländer“? Nad tem se pač ne bomo izpotikali, da ga ona vabi z deklinško najivnostjo, kakor neka Nausikaa: „Le z mano pojdi mož neznan, Ker noč se bliža že“. Ali potem se pa ne umeje, zakaj ga tako ostro zavrača, ko ji je tako nežno razodel svojo ljubezen.

Ponavljati moramo torej, kaj smo že prej rekli, da pogrešamo tu potrebne jasnosti. Brez te bistvene, napake, bila bi to zares lepa pesem.

Nikakor pa ne moremo hvaliti druge: „Pri Savi“, pisane v distihih. Tu nam ne ugaja ne vsebina ne oblika. Kar nam pesnik tu pripoveduje, nas nikakor ne ogreje, ker nima v sebi prepričalne moči. Kar se tiče šestomerov in petomérov, nam sedaj ni treba zadovoljnim biti s kakimi poskušnjami. Njih teorija nam je korenito razložena in tudi dejanjstveno je pokazano, kako je delati slovenske šestomere. Pravico imamo torej zametati tako „šepaste“ heksametre, kakoršni so n. pr. naslednji:

Vidim na bregu nasprotnem hišo med drevjem zelenim. — Vse je minólo ko pena v tvojih urnih valovih, — Kvišku planem v trepetu in hočem k svoji nevesti. To so strašno lesene prikazni!

Tudi tretja pesem „Prej in zdaj“ nam prav ne ugaja zaradi nedoveršene oblike, škoda ker konec se nam zdi precej originalen:

Pa zdaj cvetic je že preveč
In v vsakem logu tič;
Zato ne spletam vencev več,
Ne veseli me nič.

Na mestu „v vsakem logu“ bilo bi pač treba reči: „v vsakem germu“; in pa tisti štirje č na konci, glasé se kaj neprijetno oglajenemu ušesu.

Vse skupaj: Zvon z veseljem pozdravlja mladega pesnika, ki obeta, ako mu Bog dá srečo, tako lepo prihodnost.

Slovenski glasnik.

O današnji Zvonovi podobi: Čertomir in Bogomila.

Preširnov „Kerst pri Savici“ ima v sebi toliko motivov za slikarsko umetnost, da se dá napraviti iz njega lepa versta poetičnih podob. Zvonovi bralci so že videli isti prizor, iste osebe; zdaj naj vidijo, kako si je mislil g. Ogrin Čertomira in Bogomilo. Pred očmi so bili umetniku naslednji verzi:

Dari opravil bog'nji po navadi
Prinese Čertomira lahka ladja,
Od tega, kar rastè pri njega gradi,
Od čede, žita in novine sadja;
Ko bliža z njimi se devici mladi,
Zadene ga, ko se je najmanj nadja,

Iz nje oči v sercé ljubezni strela,
Plamen neugasljiv je v njem unela.

O blagor, blagor, Čertomir! ti vneta
Je deklica od tvojega pogleda;
Kak od zamaknenja je vsa prevzeta,
Kak gleda v tla, kak trese se beseda!
Ko zarija, ki jasen dan obeta,
Zarumeni podoba njena blede;
In v tvoji roki roka nje ostane,
Zadržana ji od moči neznane.

S to številko je potekla prva četert leta. Kedor je torej poslal naročnino samo za četert leta (kar je na adresah označeno z 1/4) naj blagovoli naročilo o pravem času ponoviti, da se mu list ne ustavi.

„Zvon“ izhaja 1. in 15. dan meseca; naročnina 5 gold. za vse leto, 2:50 za pol leta; Napis: Redaction des „Zvon“, Wien, Währing, Herrengasse 74.